

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

13 тиждень

(27.03–02.04.2023)

Дата випуску:
04.04.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 13 тиждень по Україні

- У системі рутинного епіднагляду зареєстровано циркуляцію вірусів грипу А та В у 12 регіонах, що свідчить про регіональне поширення вірусів грипу.
- В обох системах епіднагляду серед визначених вірусів грипу продовжує зростати частка зразків, у яких виявлено вірус грипу типу В: за звітний тиждень в рутинному епіднагляді частка позитивних результатів збільшилася з 51,9% до 57,3%, в дозорному серед пацієнтів із грипopodobними захворюваннями (ГПЗ) — з 50% до 55,6%. На території країни циркулюють віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-вірусів, аденовірусів, риновірусів.
- Перевищення визначеного для України епідпорога не зафіксовано: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 342,8 на 100 000 населення, що на 4,8% менше від показника минулого тижня. Середній рівень інтенсивності епідпроцесу залишається в одній області, у п'яти зареєстровано низький рівень.
- У системі дозорного епіднагляду порівняно з попереднім тижнем зафіксовано зниження захворюваності серед дорослих і дітей на 10,5% та 16,4% відповідно. У системі рутинного епіднагляду відбулося незначне зниження: захворюваність дорослих зменшилася на 1,7%, а серед дітей до 17 років — на 7,9%.
- У системі дозорного епіднагляду зареєстровано один летальний випадок унаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).
- Порівняно з минулим тижнем на 41,2% зросла кількість щеплень проти грипу — за тиждень вакциновано 713 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 2 квітня 2023-го на ГРВІ перехворіли 3 167 429 (7,7%) осіб, що на 48,2% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 20,9%, частка дорослих — 4,8%.
- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, тепер серед позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ у 51,3% визначаються віруси грипу, у 29,2% — SARS-CoV-2 та в 19,5% — інші віруси респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси).
- З початку сезону зареєстровано 22 летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли летальних випадків від грипу не було зафіксовано.
- Показник охоплення вакцинацією проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 157 297 осіб, з них 100 620 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,1% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (12 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) у Молдові зареєстровано фонову епідемічну активність грипу, в Угорщині — низьку, в інших країнах-сусідах — середню.

У Словаччині зафіксували локальне поширення вірусів грипу, в Молдові та Румунії — регіональне. Інші країни повідомили про широке розповсюдження (рис. 1).

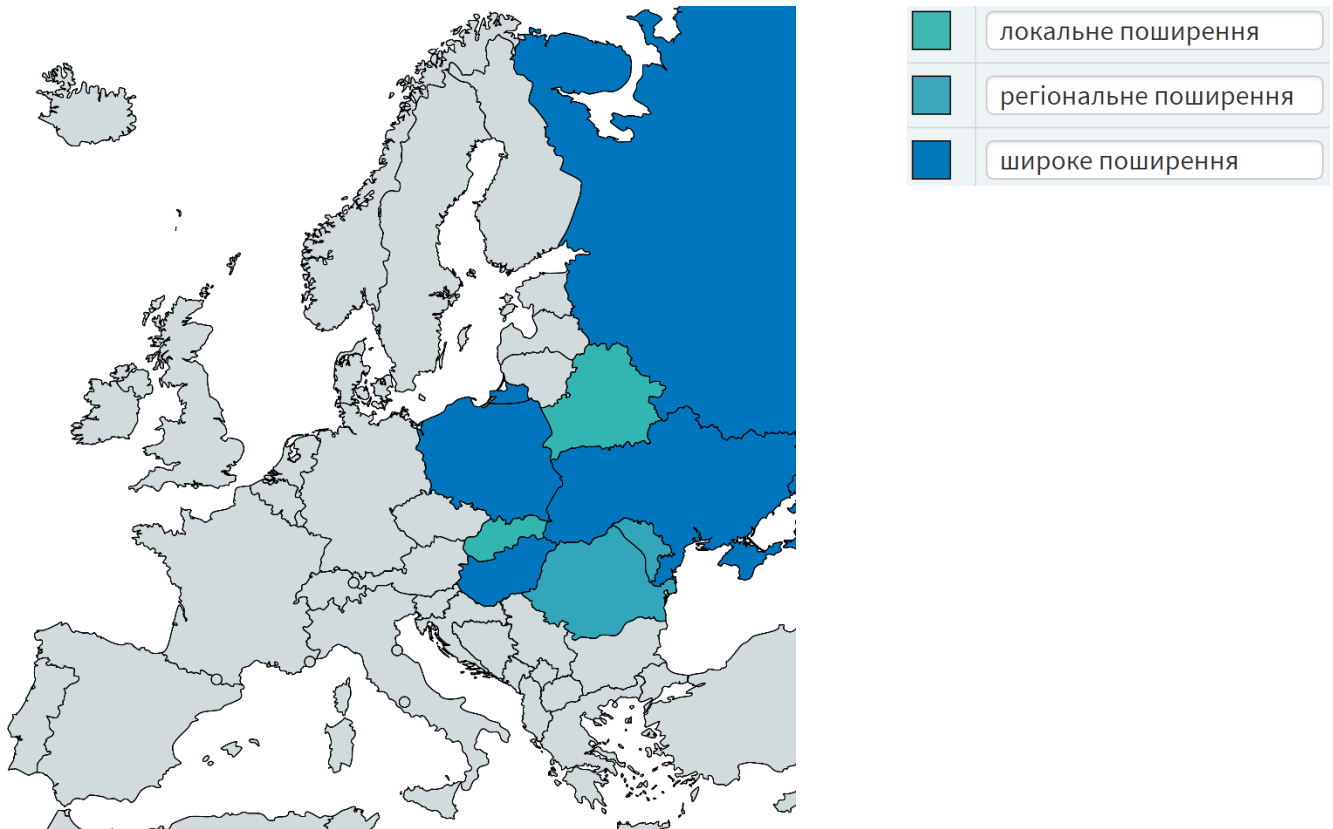

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 12 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 11 тиждень 2023 року з-поміж 27 країн Європи, які взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Великій Британії (Шотландія) та Німеччині зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Нідерландах визначено помірний рівень, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

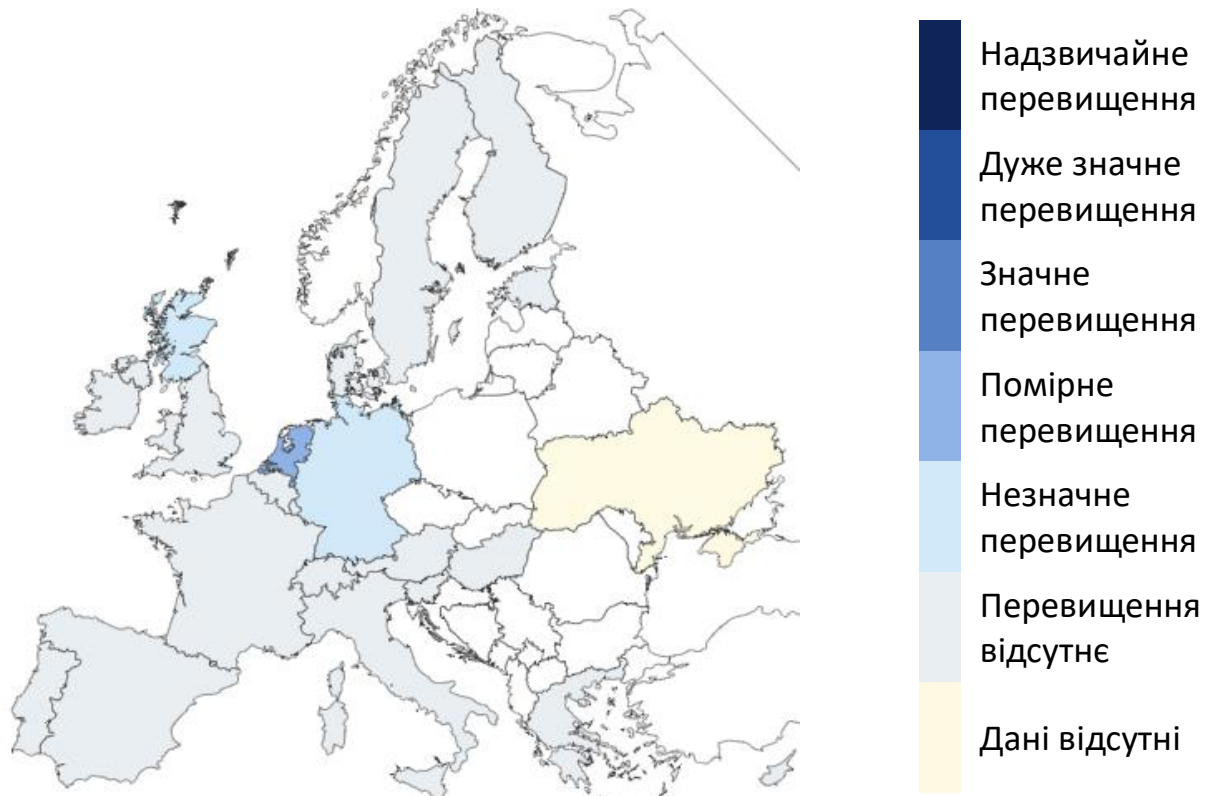

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 11 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 13 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіла 140 541 особа, із них 67 388 — діти віком до 17 років. Питома вага дітей серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ становить 47,9%, що менше на 1,7% порівняно з минулим тижнем. Інтенсивний показник захворюваності² становить 342,8 на 100 000 населення, що на 29,0% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 4,8% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

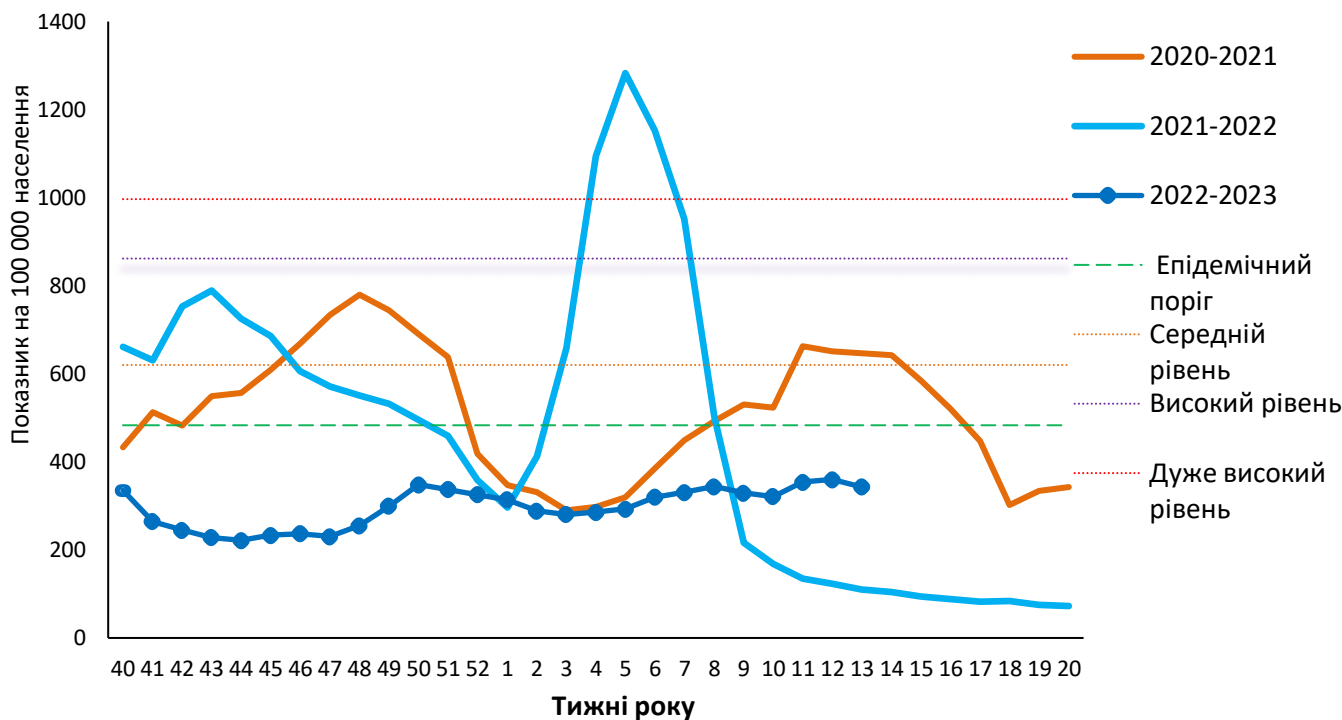

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 13 тиждень 2023 року

Епідемічну активність середнього рівня зареєстровано в Тернопільській області, про низький рівень повідомили в Житомирській, Івано-Франківській, Хмельницькій, Черкаській та Чернівецькій областях. В інших регіонах України залишається неепідемічний рівень активності ГРВІ (табл. 1).

Табл. 1. Рівні епідемічної активності ГРВІ, Україна, 13 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	342,8	– 29,0
2	Вінницька	590,5	381,4	– 35,4
3	Волинська	551,1	470,9	– 14,5
4	Дніпропетровська	591,7	289,6	– 51,1
5	Донецька	485,3	33,7	– 93,1
6	Житомирська	576,8	657,9	14,1
7	Закарпатська	430,5	410,2	– 4,7
8	Запорізька	591,6	255,4	– 56,8
9	Івано-Франківська	425,8	521,1	22,4
10	Київська	858,8	731,8	– 14,8
11	Кіровоградська	478,9	423,4	– 11,6
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	387,7	– 10,7
14	Миколаївська	496,4	208,0	– 58,1
15	Одеська	532,1	305,4	– 42,6

16	Полтавська	521,9	431,1	- 17,4
17	Рівненська	616,3	583,5	- 5,3
18	Сумська	461,1	317,5	- 31,1
19	Тернопільська	302,5	417,2	37,9
20	Харківська	415,1	133,5	- 67,8
21	Херсонська	512,6	29,9	- 94,2
22	Хмельницька	635,7	652,8	2,7
23	Черкаська	459,6	521,1	13,4
24	Чернівецька	491,7	547,4	11,3
25	Чернігівська	569,7	439,3	- 22,9
26	м. Київ	798,2	445,9	- 44,1

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ в 12 (48,0%) областях України зафіксовано циркуляцію вірусів грипу. Під час дослідження на грип зразків матеріалів від 789 пацієнтів визначено віруси грипу в 96 (12,2%) випадках, що на рівні минулого тижня. Незначно зменшилася частка позитивних знахідок COVID-19: у зразках матеріалів серед 17 032 осіб, які були обстежені на респіраторні віруси, у 2 460 (14,4%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2, що менше показників минулого тижня на 0,6%. Частка позитивних знахідок у групі інших вірусів респіраторної групи (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші) залишилася на рівні минулого тижня — 0,2% випадків від загальної кількості досліджень.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 713 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 157 297 осіб, зокрема 100 620 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

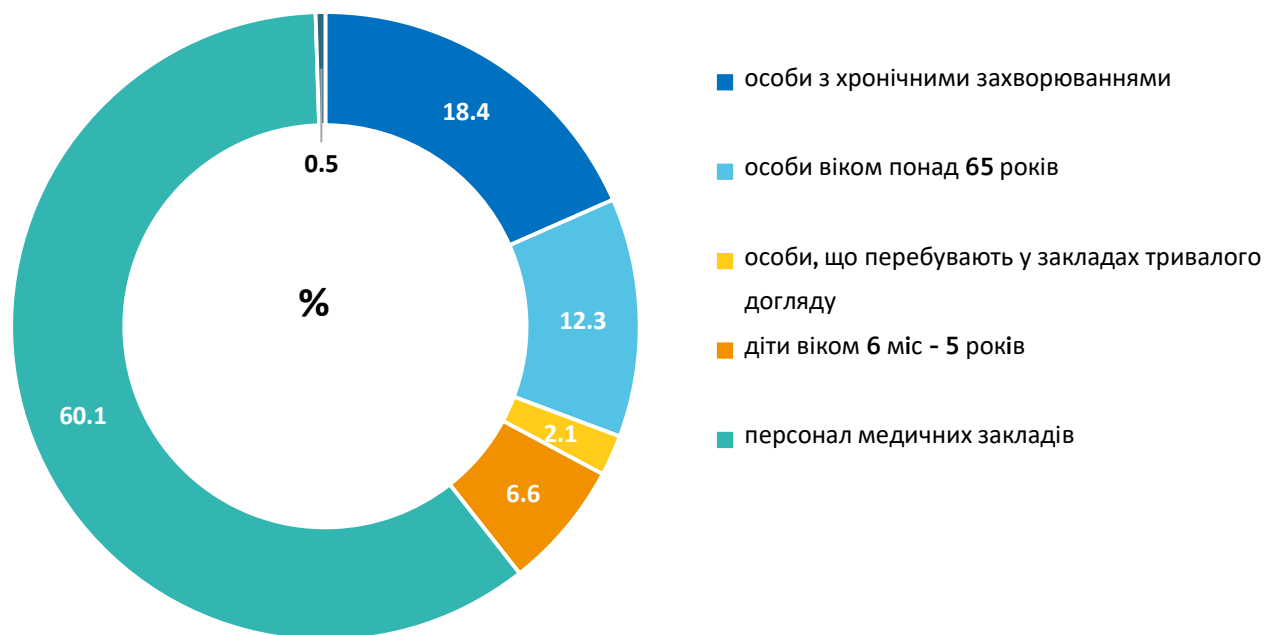

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 13 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 13 тижня 2023 року зареєстровано 252 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 285,1 на 100 000, що на 10,5% менше, ніж попереднього тижня. Також зменшилася захворюваність серед дітей віком до 17 років (на 16,4% порівняно з минулим тижнем) і становить 677,5 на 100 000 населення.

З-поміж 252 пацієнтів із ГПЗ у 63 (25%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 25 (39,7%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2). В Одесі від пацієнта з ГПЗ одночасно визначено віруси грипу А не субтиповані та SARS-CoV-2.

З початку епідемічного сезону з-поміж 6 836 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 673 (24,5%) осіб, отримано позитивні результати у 841 випадку — 50,3% (рис. 5).

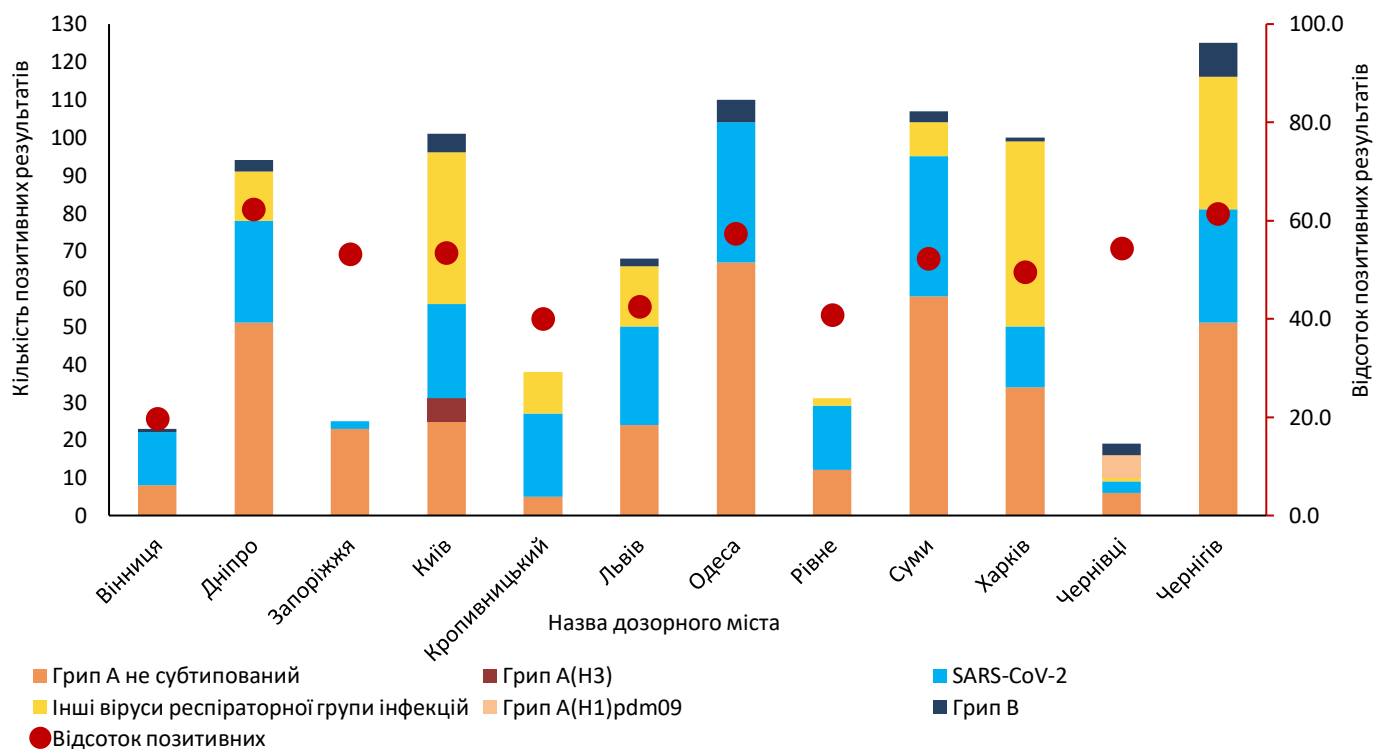

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 13 тиждень 2023 року)

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 210 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 79 (37,6%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4,4%, що на рівні минулого тижня.

З-поміж 210 випадків ТГРІ у 70 (33,3%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 67 зразків матеріалів у 37 (52,9%) випадках отримано позитивні результати, в роботі залишилися 3 (4,3%) зразки матеріалів (табл. 2).

У дозорній лікарні Чернігівської області зареєстровано один летальний випадок внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипованих.

З початку епідемічного сезону з-поміж 5 608 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно обстежено 1 810 (32,3%). Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 907 (50,1%) випадках, у роботі залишилися 8 (0,4%) зразків матеріалів (рис. 6).

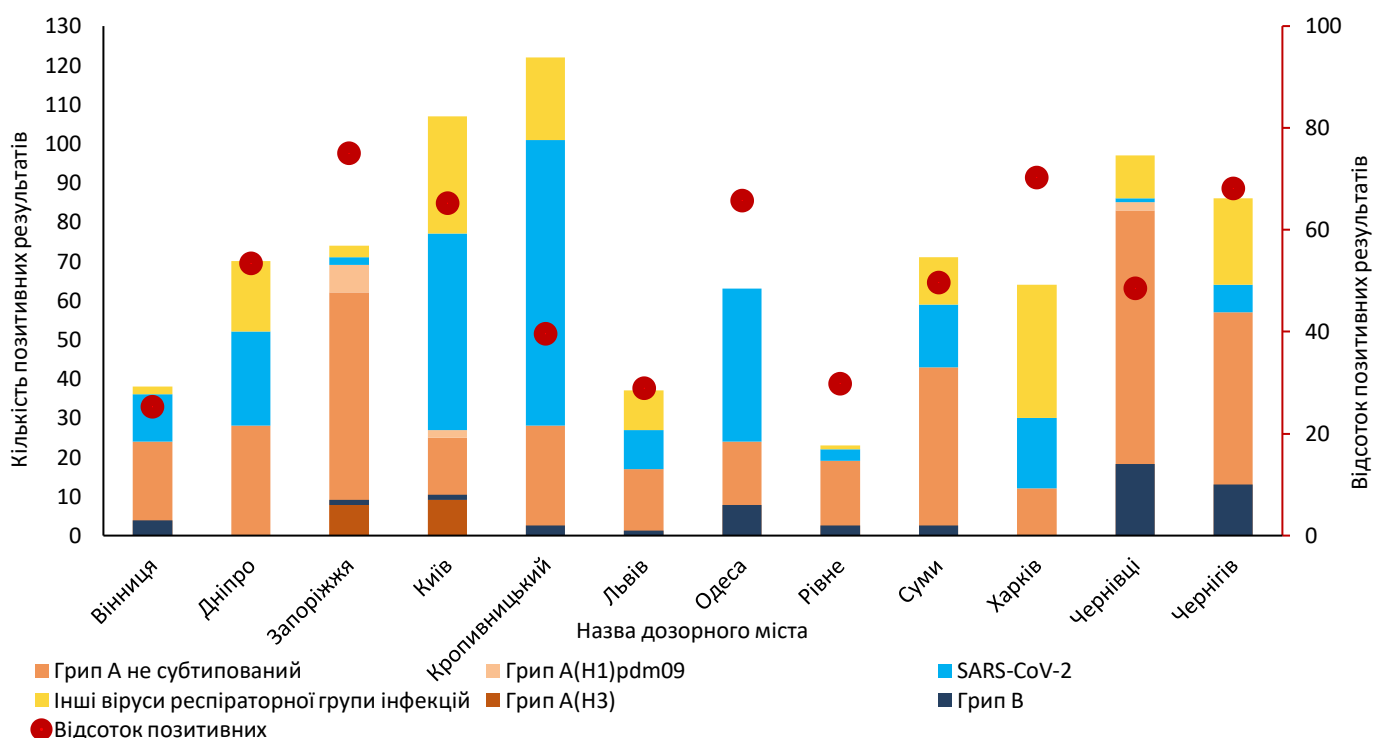

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 13 тиждень 2023 року

Табл. 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 13 тижднів 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	63	67	130	1 673	1 810	3 483
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	25 (39,7)	37 (55,2)	62 (47,7)	841 (50,3)	907 (50,1)	1 748 (50,2)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	9 (36)	14 (37,8)	23 (37,1)	409 (48,6)	488 (53,8)	897 (51,3)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	4 (44,4)	5 (35,7)	9 (39,1)	376 (91,9)	446 (91,4)	822 (91,6)
А(Н1)pdм09	0	0	0	6	11	17
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтипівані	4	5	9	364	422	786
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	5 (55,6)	9 (64,3)	14 (60,9)	33 (8,1)	42 (8,6)	75 (8,4)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	16 (64)	23 (62,2)	39 (62,9)	432 (51,4)	419 (46,2)	851 (48,7)
Парагрип	0	1	1	16	9	25
Аденовіруси	0	1	1	5	16	21
RS-віруси	2	5	7	67	87	154
Риновіруси	0	1	1	51	32	83
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	1	1	2	37	20	57
SARS-CoV-2	13	14	27	256	255	511